

Etyek Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének

64/2021. (IV.30.) határozata

a 2020. évi összesített belső ellenőrzési jelentés jóváhagyásáról

I. Etyek Nagyközség Polgármestereként figyelemmel


- a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I.29.) Kormányrendeletre,
- a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46.§ (4) bekezdésére,
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben foglaltakra,
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglaltakra, valamint
- a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendeletben foglaltakra

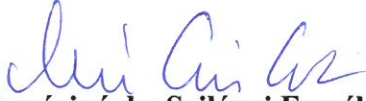
Etyek Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete feladat-és hatáskörében eljárva a 2020. évre vonatkozó éves belső ellenőrzési jelentést az 1. számú melléklet szerinti tartalommal jóváhagyom.

II. Felkérem a jegyzőt, hogy jelen határozatom végrehajtásához szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző


Zólyomi Tamás
polgármester


Mecsériné dr. Szilágyi Erzsébet
jegyző

INDOKOLÁS

a 2020. évi összesített belső ellenőrzési jelentés jóváhagyásáról szóló 64/2021. (IV.30.) határozathoz

A belső kontrollrendszer működésére, fejlesztésére, valamint kialakítására vonatkozó előírásokat az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.), valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) írja elő. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) a költségvetési szervek belső kontrollrendszerének és belső ellenőrzésének kötelezettségét határozza meg.


A belső kontrollrendszernek biztosítania kell, hogy a költségvetési szerv valamennyi tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűséggel, szabályozottsággal, valamint a gazdaságosság, eredményesség és hatékonyság követelménye alkalmazásra kerüljön.

A belső ellenőrzést végző személy a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak való megfelelést, valamint gazdaságosságot, hatékonyságot és eredményességet vizsgálva megállapításokat és ajánlásokat fogalmaz meg a jegyző felé.

Etyek Nagyközség Önkormányzata a 2020. évre vonatkozó belső ellenőrzési feladatok elvégzésével a Gabala Trading & Consulting Kft.-t bízta meg. Dr. Batka Brigitta a szerződése alapján a konkrét ellenőrzéseken kívül a belső ellenőrzési vezetői feladatokat is ellátta.

Etyek Nagyközség Önkormányzat 2020. évi belső ellenőrzési tervében 1 vizsgálati feladat szerepelt, mely nem került lefolytatásra a kockázati besorolására tekintettel. 2 soron kívüli, illetve egyéb - terven felüli ellenőrzésre került sor a 2020. évi költségvetés és a 2019. évi zárszámadás, valamint a 2019. évi beszámolót alátámasztó leltár és az ingatlanvagyon kataszter megfelelőségének ellenőrzése tárgyában. Az ellenőrzési jelentés megállapításait, és a javaslatokat a mellékelt belső ellenőrzési jelentés tartalmazza.

Tekintettel a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I.29.) Kormányrendeletre, valamint a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46.§ (4) bekezdésében kapott felhatalmazásra, továbbá a belső kontrollrendszer működésére, fejlesztésére, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény vonatkozó rendelkezéseire, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendeletben foglaltakra, meghoztam a 2020. évi összesített belső ellenőrzési jelentés jóváhagyásáról szóló 64/2021. (IV.30.) határozatot.


Zólyomi Tamás
polgármester

1. A belső ellenőrzési tevékenység általános bemutatása

a.) A belső ellenőrzés fogalma, célja

A Bkr. 2. § b) pontja alapján a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje. Az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében a belső ellenőrzés rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső kontrollrendszerének eredményességét, gazdaságosságát és hatékonyságát.

b.) Belső ellenőrzési tevékenységre vonatkozó standardok, előírások

A belső ellenőr tevékenységét a vonatkozó jogszabályok, a nemzetközi és a magyarországi államháztartási belső ellenőrzési standardok, az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók, valamint a vonatkozó szervezeti belső szabályzatok alapján, a belső ellenőrzési vezető által kidolgozott és a költségvetési szerv vezetője által jóváhagyott belső ellenőrzési kézikönyv szerint végezte 2020. évi belső ellenőrzési tevékenységét.

c.) Belső ellenőrökre vonatkozó etikai kódex

A Bkr. 17. § (3) bekezdése alapján a belső ellenőr a 2020. évi belső ellenőrzési tevékenységét az államháztartásért felelős miniszter által kiadott etikai kódex figyelembevételével végezte 2020. évben.

d.) A belső ellenőrzés feladata

A belső ellenőrzés céljainak elérése érdekében – többek között – információkat gyűjtött és értékelt, elemzéseket készített, ajánlásokat tett és tanácsokat adott a költségvetési szerv vezetője számára a vizsgált folyamatokra vonatkozóan, valamint a tudomására jutott jelentős kockázati kitétségről, eseményről, kontrollhiányosságról a költségvetési szerv vezetőjét azonnal tájékoztatta 2020. évben.

A 2020. évi belső ellenőrzési tevékenység lefedte Etyek Nagyközség Önkormányzat és a kapcsolódó költségvetési szervek, nemzetiségi önkormányzat teljes belső ellenőrzési tevékenységét.

2. Az éves ellenőrzési jelentés összeállításának általános ismertetése

Az éves (és összefoglaló éves) ellenőrzési jelentésekre vonatkozóan a jogalkotó által a Bkr. fenti bekezdéseiben leírtak **céljai**:

1. Az összefoglaló éves ellenőrzési jelentésekből nyerhető információk támogatják az államháztartásért felelős miniszternek az államháztartási belső kontrollrendszer (ezen belül is különösen a belső ellenőrzés) vonatkozásában végzett központi koordinációs és harmonizációs tevékenységét.
2. A vezetői felelősség/elszámoltathatóság rendszerének keretein belül a költségvetési szervek vezetői tudatos felelősséget vállalnak a jelentés elkészítéséért, figyelembe véve azt, hogy a beszámolás célja a Kormány tájékoztatása az államháztartási belső kontrollrendszer működéséről.

3. Az önkormányzatok esetében a 2. ponton túl cél az átláthatóság biztosítása és a közpénzek felhasználásának hatékony elősegítése, a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a választópolgárokat képviselő testület saját szervezete irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson. A beszámolók elkészítése, majd megtárgyalása lehetőséget ad a helyi önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. Törvény, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló Korm. rendelet előírásainak megfelelően a belső ellenőrzést elvégezte az Etyeki Polgármesteri Hivatalánál, és a kapcsolódó intézményeknél 2020. évben végzett ellenőrzések tapasztalatairól szóló éves ellenőrzési jelentést.

Az éves ellenőrzési jelentés tartalma a Korm. rendelet előírásainak figyelembe vételével került összeállításra.

48. § Az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével elkészített **éves ellenőrzési jelentés**, illetve összefoglaló éves ellenőrzési jelentés az alábbiakat **tartalmazza**:

- a) a belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján az alábbiak szerint:
 - aa) az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése;
 - ab) a bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása;
 - ac) a tanácsadó tevékenység bemutatása;
- b) a belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján az alábbiak szerint:
 - ba) a belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok;
 - bb) a belső kontrollrendszer öt elemének értékelése;
- c) az intézkedési tervek megvalósítása.

49. § (1) Az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető felelős, amelyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének.

(2) A költségvetési szerv vezetője az éves ellenőrzési jelentést megküldi a fejezetet irányító költségvetési szerv belső ellenőrzési vezetője részére a tárgyévet követő év február 15-ig.

(3) Helyi önkormányzati költségvetési szerv esetén a belső ellenőrzési vezető az éves ellenőrzési jelentést megküldi a jegyzőnek, többcélú kistérségi társulás felügyelete alá tartozó költségvetési szerv esetén a munkaszervezet vezetőjének a tárgyévet követő év február 15-ig.

(4) A fejezetet irányító szerv belső ellenőrzési vezetője kidolgozza, és a fejezetet irányító szerv vezetőjének jóváhagyását követően megküldi a tárgyévet követő év április 15-ig az államháztartásért felelős miniszternek az előző évre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést, valamint a fejezethez tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján összeállított összefoglaló éves ellenőrzési jelentést.

(5) A minisztérium belső ellenőrzési vezetője a jóváhagyott éves ellenőrzési jelentését a tárgyévet követő év április 15-ig megküldi a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal elnökének.

Tartalomjegyzék

I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása	5.
I/1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése	5.
I/2. Bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők	5.
I/3. 2020. évi tanácsadási tevékenység bemutatása	6.
II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján	6.
II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok	6.
II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése	7.
III. Intézkedési tervek megvalósítása	8.

I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

I/1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

a.) A 2020. évre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése

Tárgy	Cél	Módszer
Informatikai szabályozás, működés, védelem, jogosultságok, alkalmazások, e-adatrendszer, honlap működtetés ellenőrzése	Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az informatikai szabályozás és működés a vizsgált területeken megfelelő-e. Az informatikai biztonság szabályozása megfelelő-e, a tényleges védelem megoldott-e. Az ellenőrizendő időszak: 2020. évek	Az ellenőrzés módszerei: adatbekérés, dokumentumelemzés, interjúkészítés.

Etyek Nagyközség Önkormányzat 2020. évi belső ellenőrzési tervében 1 vizsgálati feladat szerepelt, mely nem került lefolytatásra a kockázati besorolására tekintettel. 2 soron kívüli, illetve egyéb - terven felüli ellenőrzésre került sor a 2020. évi költségvetés és a 2019. évi zárszámadás, valamint a 2019. évi beszámolót alátámasztó leltár és az ingatlanvagyon kataszter megfelelőségének ellenőrzése tárgyában az alábbiak szerint:

Tárgy	Cél	Módszer
A 2019. évi beszámolót alátámasztó leltár és ingatlanvagyon kataszter megfelelőségének értékelése.	Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a 2019. évi beszámolót alátámasztó leltár az Áhsz. -ben és a leltározási szabályzatban foglaltak szerint került összeállításra, továbbá annak megállapítása, hogy az ingatlanvagyon kataszter előírás-szerűen, naprakészen tartalmazza-e az Önkormányzat ingatlanvagyon állapotát, továbbá egyezőséget mutat-e a főkönyvi könyveléssel. Az ellenőrizendő időszak: 2019- 2020. év	Az ellenőrzés módszerei: adatbekérés, dokumentumelemzés, interjúkészítés.
A 2020. évi költségvetés és a 2019. évi zárszámadás ellenőrzése	Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a 2020. évi költségvetés és a 2019. évi zárszámadás az Áht.-ban és az Ávr.-ben meghatározottak szerint került-e összeállításra. Az ellenőrizendő időszak: 2019- 2020. év	Az ellenőrzés módszerei: adatbekérés, dokumentumelemzés, interjúkészítés.

b.) Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása

Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja nem merült fel egyetlen esetben sem.

I/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

a.) A belső ellenőrzési egység(ek) humánerőforrás-ellátottsága

Az Önkormányzat és a kapcsolódó intézmények belső ellenőrzését külső megbízott belső ellenőr látta el 2020. évben. A belső ellenőrzés képzettsége (jogász) megfelel a Korm. rendeletben előírtaknak, továbbá 2011. június 1. napján teljesítette az ÁBPE továbbképzés I. szakmai továbbképzés követelményeit kiválóan megfelelt eredménnyel. ÁBPE továbbképzés II. szakmai továbbképzési kötelezettségét 2013. november 19., 2015. június 4. és 2017. október 12. napján, továbbá 2019. október 25. napján teljesítette. Belső ellenőri regisztrációs száma: 5113657.

b.) A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása

A belső ellenőrzés funkcionális függetlensége biztosított volt 2020. évben is.

c.) Összeférhetetlenségi esetek

Összeférhetetlenség 2020. évben nem merült fel.

d.) A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

Belső ellenőri jogokkal kapcsolatos korlátozás 2020. évben nem történt.

e.) A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők

Az ellenőrzések elvégzéséhez a személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre álltak, a belső ellenőrzési tevékenység ellátását akadályozó tényező nem volt, a Hivatal és az Intézmények alkalmazottai elősegítették az ellenőrzések hatékony lefolytatását, valamennyi dokumentumot, iratot az ellenőrzés kérésére a rendelkezésre bocsátottak.

f.) Belső ellenőrzési nyilvántartás

A belső ellenőrzési vezető folyamatosan vezeti elektronikusan a Korm. rendeletben előírt nyilvántartást, azt tárgyév december 31. napján kinyomtatott, összefűzött formátumban a gazdasági vezető részére átadja, aki az adott évi belső ellenőrzési dokumentumokkal együtt őrzi meg, szabályszerű, biztonságos tárolásáról gondoskodik.

g.) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatokról a vezetőséggel év közben folyamatosan konzultál a belső ellenőr.

I/3. 2020. évi tanácsadó tevékenység bemutatása

Tanácsadói tevékenység bemutatása:

Tárgy	Eredmény
Belső kontrollrendszer részeként kontrollkörnyezet helyes kialakítása a hatályos jogszabályi előírások figyelembe vételével.	A belső kontrollrendszer teljes egészében áttekintésre került, valamennyi területen rendelkezik az Önkormányzat a szükséges szabályozóval, szükséges azonban még a vagyongazdálkodást érintően a Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint a vagyonrendelet előírásainak módosítása, egységesítése.
Integrált kockázatelemzési tevékenység elvégzése	Integrált kockázatelemzési tevékenység a hatályos belső kontrollrendszer szabályzat keretében elvégzésre került.

2020. évben a belső ellenőrzés külön jelentéssel készített tanácsadói tevékenységet nem végzett, az alábbi, jó gyakorlat elősegítése érdekében elektronikusan megküldött anyagokkal próbálta a Hivatal/Önkormányzat/ Nemzetiség munkáját segíteni:

- 2020. évi jogszabályváltozásokra vonatkozó tájékoztató anyag,
- 2020. évi költségvetés tervezésére vonatkozó segédanyag megküldése, hogy a költségvetés a jogszabályi előírásoknak megfelelően kerüljön összeállításra,
- 2019. évi zárszámadásra vonatkozó segédanyag megküldése, hogy a zárszámadás a jogszabályi előírásoknak megfelelően kerüljön összeállításra,
- nemzetiségi önkormányzattal kötendő együttműködési megállapodás- tervezet, valamint az önállóan működő intézményekkel kötendő munkamegosztási megállapodás-tervezet megküldésével, hogy a jogszabályban előírt minimum-feltételeknek megfeleljenek,
- 2020. évi szabályzat –tervezetek megküldése, hogy a Számviteli tv. által előírt minimum szabályzatokkal rendelkezzenek.
- kiadáscsökkentő, bevételnövelő intézkedésekre vonatkozó javaslatlététel,
- Polgármesteri Hivatal tevékenységében rejlő kockázatok felméréséhez minta-dokumentum megküldése,
- 2020. évi beszámoló megbízható és valós összképének biztosítás érdekében a mérleg alátámasztását képező leltár összeállítására vonatkozó minta-anyagot, iránymutatást küldött a belső ellenőrzés.

II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján

II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

2020. évben a belső ellenőrzés a belső kontrollrendszer működését az éves ellenőrzési terv alapján értékelte, intézkedési terv készítést igénylő javaslatot az alábbiak vonatkozásában fogalmazott meg.

A beszámolót alátámasztó leltár kapcsán tett javaslatok:

1./ Megállapítás:

Az Önkormányzat könyvvezetését az ASP integrált könyvviteli programmal végzik. A helyszíni ellenőrzések során megállapítást nyert, hogy az Önkormányzat vonatkozásában a

beszámolóban szereplő, a mérleg sorait alátámasztó gazdasági eseményeket részben megfelelően bizonylatolták.

Itt kívánom megjegyezni, hogy az Önkormányzat és egyben az intézmények kötelezettségvállalás nyilvántartását felülvizsgálni, és azt kiegészíteni szükséges a kötelezettségvállalások nyilvántartási szabályainak megfelelően hiszen anélkül az Önkormányzat és intézmények maradványkimutatása nem a valós képet mutatja. A helyszíni ellenőrzések alkalmával megállapítást nyert, hogy a végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek nyilvántartásba vétele maradéktalanul nem történt meg.

Javaslat:

Javasolom az előirányzat nyilvántartás, a megfelelő tartalmú kötelezettségvállalás nyilvántartás, a megfelelő tartalmú tárgyi eszköz nyilvántartás folyamatos, naprakész vezetésére.

2./ Megállapítás:

A helyszíni ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy elkészült a leltározási utasítás valamennyi vizsgált intézmény vonatkozásában 2019.12.31. –es fordulónappal. A leltározási utasítás a hatályos leltározási szabályzatukban meghatározott melléklet szerinti tartalommal jött létre. A leltározási ütemterv tartalmazta a leltározás előkészítésének és a leltárfelvétel, továbbá a leltárellenőrzés kezdő és befejező időpontját, valamint az egyes feladatok elvégzéséért felelős személyeket. Elkészültek a megbízólevelek is a leltározásban részt vevő kollégák részére. Rendelkezésre álltak továbbá a nyitó és záró jegyzőkönyvek is a helyszíni ellenőrzések során.

A 2019. évben a jogszabályi és belső szabályozásnak megfelelően a főkönyv és az analitika közötti egyeztetéseket részben végrehajtották. Az egyeztetéssel végrehajtott leltározás keretében a mérleget alátámasztó dokumentáció, az analitika, a főkönyv és a beszámoló között az egyezőséget részben biztosították, tekintettel arra, hogy eltérés mutatkozott a főkönyv és az analitika között, továbbá a vagyonkezelésbe adott eszközök egyeztetése, rendezése is folyamatban van jelen ellenőrzés idején, tekintve, hogy a vagyonkezelőnél és az Önkormányzatnál nyilvántartott vagyon értéke eltérést mutat.

Az ingatlanok leltározása nem történt meg 2019.12.31. napjával, sem a megelőző években. Az Önkormányzat vagyonkatasztere 2019. évtől felülvizsgálat alatt áll, mindettől függetlenül a leltározást szükséges lett volna végrehajtani.

Javaslat:

Javasolom, hogy 2020. évben a Földhivaltól az Önkormányzat tulajdonában álló ingatlanokat kérjék le, hogy az ingatlan-állomány tényleges leltározása történjen meg.

A házipénztárban lévő pénzeszközök leltározása pénztárrovanacs jegyzőkönyv felvételével, a tárgyi eszközök leltározása leltárfelvételi ívvel történjen meg figyelembe véve a 3 évenkénti leltározás szabályait is.

A mérlegben nem szereplő eszközöket a mindenkor hatályos leltározási szabályzatban meghatározott gyakorisággal és módon leltározzák.

3./ Megállapítás:

A 2019. évi beszámoló mérleg alátámasztásának ellenőrzése kapcsán a belső ellenőr feltárta, hogy a mérlegben tévesen a 11. soron szerepel a vagyonkezelésbe adott önkormányzati víziközművek, melyet 2020. év során javítani szükséges, ugyanis a vagyonkezelésbe adott eszközöket a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök között, a 18-as számlaosztályban szükséges nyilvántartani.

Javaslat:

Tekintettel arra, hogy a téves könyvelésére 2013. évben a víziközművek vagyonértékelése kapcsán került sor, így a belső ellenőr a helyes könyvelésre vonatkozóan az alábbi tájékoztatást adta:

Az Áhsz. 11. §-ának (11) bekezdése alapján a mérlegben a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök között a tulajdonosnak, tulajdonosi joggyakorló szervezetnek azokat a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközöket és azok értékhelyesbítését kell kimutatnia, amelyek üzemeltetését államháztartáson kívüli szervezetnek, személynek koncessziós szerződéssel átadta, vagy amelyekre államháztartáson kívüli szervezettel, személlyel vagyonkezelői szerződést kötött. Az átadáskor az eszköz bruttó értékét és elszámolt értékcsökkenését, értékvesztését, értékhelyesbítését a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök közé kell átvezetni. A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök között el kell különíteni a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott immateriális javakat, tárgyi eszközöket és tartós részesedéseket, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat.

Az Áhsz. 16/A. §-ának (1) bekezdése alapján törvény vagy kormányrendelet előírhatja az immateriális javak, tárgyi eszközök és a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök meghatározott köre bekerülési értékének újbóli megállapítását.

Az (1) bekezdés szerinti esetben az eszköz korábbi bruttó értékét és a megállapított új bekerülési értékét a nemzeti vagyon változásaival szemben kell elszámolni, és az eszköz korábban elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenését a felhalmozott eredménnyel szemben ki kell vezetni. Ha az (1) bekezdés szerinti törvény vagy kormányrendelet előírja vagy lehetővé teszi az új bekerülési értékre terv szerinti értékcsökkenés kimutatását, azt a felhalmozott eredménnyel szemben kell a könyvekbe felvenni.

Tekintettel arra, hogy a víziközművek átadása a Fejérvíz Zrt. részére történt, így azt, mint államháztartáson kívül szervezet részére történő vagyonkezelésbe adást kell kezelni az alábbiak szerint.

A fentiek alapján, ha a vagyonértékelés az államháztartáson kívüli szervezet részére történő vagyonkezelésbe adás előtt történt, akkor a következő könyvelési lépéseket kell megtenniük:

1. Az átértékelés előtti bruttó érték kivezetése
T 4126 - K 1211, 1311, 1411
2. Új bruttó érték nyilvántartásba vétele
T 1822, 1832, 1842 - K 4126
3. a) terv szerinti értékcsökkenés kivezetése
T 12911, 1391, 1491 - K 4126
3. b) terven felüli értékcsökkenés kivezetése
T 12811, 13811, 14811 - K 4126
4. a) kapcsolódó passzív időbeli elhat. kivezetése
T 4432 - K 9421
4. b) kapcsolódó értékhelyesbítés átvezetése
T 18622-18625 - K 126,136,146

Ha visszapótlási kötelezettség vagy követelés merült fel, azt is rendezni kell a könyvekben. Az értékcsökkenési leírás tekintetében dönthettek úgy a számviteli politikájukban, hogy a korábban beszerzett eszközökre folytatják a megkezdett értékcsökkenési leírást, vagy választhatják az Áhsz. szerinti 2014. január 1-jétől érvényes leírási kulcsokat.

Az Áhsz. 17. §-ának (1) bekezdése szerint az immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni. Az értékcsökkenésre a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltérésekkel az Szt. 52. §-ának (1), (2) és (5)-(7) bekezdéseit kell alkalmazni.

Az Szt. 52. §-ának (1) bekezdése alapján az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési (beszerzési, illetve előállítási) értékét - a (4) bekezdésben foglaltak kivételével - azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják (az értékcsökkenés elszámolása).

A vagyonelemeket az Szt. és az Áhsz. is egyformán értelmezi. A befektetett eszköz számlacsoportokon belül nyilvántartott eszközök értékének az analitikus nyilvántartás adataival meg kell, hogy egyezzenek, ezért mindenképpen biztosítani kell a vagyoneleltár és a főkönyv adatainak egyezőségét, pl. átsorolással vagy értékhelyesbítéssel.

4./ Megállapítás:

Önkormányzat és intézmények maradványkimutatása nem a valós képet mutatja. A helyszíni ellenőrzések alkalmával megállapítást nyert, hogy a végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek nyilvántartásba vétele maradéktalanul nem történt meg.

Javaslat:

Javasolom, hogy az kötelezettségvállalás nyilvántartásba vétele az Áhsz. szerint történjen meg.

Az Áhsz. 1. § (1) bekezdés 9. pontja szerint a végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség az a pénzürtékben kifejezett, jogszabályból, jogerős bírói ítéletből vagy hatósági határozatból, szerződésből - ideértve az átvállalt kötelezettségeket is - jogszerűen eredő elismert tartozás, amely kifizetésének feltételeit a másik fél már teljesítette, ilyennek minősül különösen a számfejtett személyi juttatás, a teljesítésigazolással ellátott számlázott termékértékesítésért vagy szolgáltatásnyújtásért fizetendő ellenérték, valamint a felvett hitelek, kölcsönök, kapott visszatérítendő támogatások, kölcsönök visszafizetendő összege és annak kamatai.

A részletező nyilvántartásoknak az Áhsz. 14. melléklet II. pontja alapján tartalmazniuk kell a jogszabály által meghatározott kötelező adatokat.

Ha a kiadások teljesítésének nyilvántartási számláin olyan teljesítést vesznek nyilvántartásba, amelyhez nem kapcsolódik korábban nyilvántartásba vett végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség, a teljesítéssel egyező összegű végleges kötelezettségvállalást, más fizetési kötelezettséget a teljesítéssel egyidejűleg pótlólagosan nyilvántartásba kell venni (Áhsz. 43. § (12) bekezdés).

Ha a költségvetési évet követően esedékes kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek között nyilvántartott kötelezettségvállaláshoz, más fizetési kötelezettséghez tartozó teljesítés rögzítése szükséges, azt előbb át kell vezetni a költségvetési évben esedékes végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek közé. Az Áhsz. 43. § (6) bekezdése alapján, ha a korábban nyilvántartásba vett kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség a jogosult számlája vagy más okból végleges kötelezettségvállalásnak, más fizetési kötelezettségnek minősül, azt át kell vezetni a 0022. Költségvetési évben esedékes végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség nyilvántartási ellenszámlára. Az átvezetésre az egységes rovatrend K504. Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása államháztartáson belülre, K508. Működési célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása államháztartáson kívülre, K82. Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása államháztartáson belülre és K86. Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások, kölcsönök nyújtása államháztartáson kívülre, K93. Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek kiadásai rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon

nyilvántartott kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek esetén a teljesítéssel egyidejűleg kerülhet sor.

Nem lehet költségvetési évet követően esedékes kötelezettségvállalást, más fizetési kötelezettséget nyilvántartani az egységes rovatrend Áhsz. 43. § (7a) bekezdésében foglalt rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon.

Kizárólag a teljesítéssel egyidejűleg lehet kötelezettségvállalást, más fizetési kötelezettséget nyilvántartani az egységes rovatrend K913. Államháztartáson belüli megelőlegezések folyósítása, K915. Központi, irányító szervei támogatás folyósítása és az Áhsz. 44. § (3) bekezdése szerinti elszámolással érintett rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon.

A költségvetés és zárszámadás során tett javaslatok:

1./ Megállapítás:

Az elfogadott 2019. évi költségvetési rendelet [3/2019. (II.22.)] az Áht. és Ávr. előírásai ellenére nem tartalmazta:

- a költségvetési egyenleg összegét működési bevételek és működési kiadások egyenlege és a felhalmozási bevételek és a felhalmozási kiadások egyenlege szerinti bontásban,
- előirányzat- felhasználási ütemtervet.

Az elfogadott 2020. évi költségvetési rendelet [4/2020. (II.25.)] az Áht. és Ávr. előírásai ellenére nem tartalmazta:

- a költségvetési egyenleg összegét működési bevételek és működési kiadások egyenlege és a felhalmozási bevételek és a felhalmozási kiadások egyenlege szerinti bontásban.

Javaslat:

Javasolom, hogy a 2021. évi költségvetési rendeletet az Áht. és az Ávr. szabálynak megfelelően állítsák össze.

2./ Megállapítás:

A költségvetés végrehajtásával kapcsolatos hatásköröket a költségvetési rendeletek az alábbiak szerint rögzítették:

„6.§ (1) A Képviselő-testület felhatalmazza a költségvetési szervek vezetőit az önkormányzat költségvetésében előírt költségvetési szerveket érintő bevételek beszedésére és kiadások teljesítésére.

(2) Az önkormányzat 2020. évi kiadásainak az előirányzatai közötti átcsoportosításról a Képviselő-testület a költségvetési rendelet módosításakor dönt, az átcsoportosítás jogát minden esetben fenntartja magának.

(3) Az év közben engedélyezett központi támogatások felhasználásáról, valamint az önkormányzat költségvetési szervei által javasolt előirányzat-átcsoportosítások miatt a költségvetési rendelet módosításáról a Képviselő-testület a polgármester előterjesztése alapján dönt.

(4) A bérmegtakarítás terhére az önkormányzat által irányított költségvetési szervek jogosultak jutalom címen teljesítményösztönzés és személyi ösztönzés céljából történő kifizetésre.

(5) A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a 2020. évi kiadási előirányzatokhoz kapcsolódó feladatokat ellássa, a kiadásokkal kapcsolatban – jogszabályi keretek között és az önkormányzat irányadó szabályzataira figyelemmel kötelezettséget vállaljon.

(6) A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 68.§ (4) bekezdése szerinti értékhatárt a képviselő-testület – általános forgalmi adó nélkül számítva – 500.000 Ft-ban állapítja meg.”

Javaslat:

A költségvetési rendeletek 6. § (6) bekezdésével kapcsolatban az alábbiakra kívánom felhívni a figyelmet.

Magyarország helyi önkormányzatairól 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 68. § (4) bekezdését az (3) bekezdéssel összefüggésben kell értelmezni. Vagyis a hatékony működést szolgálja, hogy a polgármester - a képviselő-testület utólagos tájékoztatása mellett - két ülés közötti időszakban felmerülő, halaszthatatlan ügyben a törvényben meghatározottak szerint döntést hozhat. A képviselő-testület, nem köteles ezt a lehetőséget - szervezeti és működési szabályzatában - a polgármester számára biztosítani, ettől eltekinthet. Ez a hatáskör-átruházás speciális esete, hiszen az önkormányzati vagyoni tekintetében a tulajdonosi jogokat a képviselő-testület gyakorolja. Ebben az esetben a képviselő-testület köteles rendeletében azt az értékhatárt meghatározni, amely alatt a polgármester önállóan dönthet a forrásfelhasználásról a törvény keretei között.

Fentiekre figyelemmel a költségvetési rendeletben meghatározott 500.000 Ft. értékhatár a polgármester részére nem a költségvetési rendeletbe beállításra került kiadási előirányzatok 500.000 Ft. összeghatárig történő felhasználását jelenti, hanem a két testületi ülés közötti halaszthatatlan ügyben történő forrás felhasználást mely a költségvetés eredeti/módosított előirányzata között még nem volt tervezhető.

Javasolom, hogy az Önkormányzat Képviselő-testületének hatályos Szervezeti és Működési Szabályzatának [16/2016. (XI.18.) sz. rendelet] 9. §-át hozzák összhangba a költségvetési rendeletekben előírt hatásköri szabályokkal.

3./ Megállapítás:

A költségvetési rendeletekben az önkormányzati feladatokra vonatkozó működési és felhalmozási célú kiadások és bevételek mérlege a belső ellenőrzés álláspontja szerint nem az Áht. 6. § -ában előírt tagolásban került tervezésre.

Javaslat:

Javasolom, hogy a költségvetési rendeletekben az önkormányzati feladatokra vonatkozó működési és felhalmozási célú kiadások és bevételek az Áht. 6. § -ában előírt tagolásban kerüljön tervezésre 2021. évben.

4./ Megállapítás:

Az előirányzatok naprakész nyilvántartását az Áhsz. 14. melléklet I. pontja szerinti részletező nyilvántartás, az előirányzat nyilvántartás tartalmazza.

Az Áhsz. 40. § (1) és az 53. § (2) bekezdés értelmében az előirányzatok nyilvántartását (nyilvántartási számlákat) folyamatosan, az egységes rovatrend szerinti bontásban kell vezetni, és abban az előirányzatok bármely változását a változást követően azonnal fel kell jegyezni.

A pénzügyi csoportvezető tájékoztatása szerint az Áhsz. 14. sz. melléklet 1. pontja szerinti előirányzat nyilvántartással nem rendelkeznek. Az előirányzatokat, azok módosítását kizárólag az ASP programban rögzítik nem szabályszerűen figyelemmel a 2.2 pontban foglalt megállapításokra.

Javaslat:

Javasolom, hogy az Áhsz. 14. sz. melléklet 1. pontja szerinti előirányzat nyilvántartást mielőbb fektessék fel, és azt az Áhsz. 40. § (1) bekezdés és az 53. § (2) bekezdés előírása szerint vezessék figyelembe véve az aktuális költségvetési rendelet módosításokat.

A belső ellenőrzési kézikönyv alapján „kiemelt” kategóriába tartozó megállapításokat, a következtetéseket és a következtetések nyomán megfogalmazott javaslatokat, valamint az egyéb, kontrollrendszert érintő jelentős javaslatokat az ellenőrzés 2020. évben nem tett.

Vizsgálat címe	Megállapítás	Javaslat
-	-	-

II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése **a belső ellenőrzési tevékenység tapasztalatai** szerint.

A KONTROLLKÖRNYEZET kialakítása részben szabályszerű volt. Számviteli politikával, és a keretében készítendő szabályzatokkal, valamint számlarenddel és bizonylati renddel rendelkeztek. A szabályzatok 2020. január 1. napjától hatályosak, 2020. évben aktualizálásra kerültek. Szükséges azonban a szabályzatok és a hatályos rendeletek összevetése, a szükséges módosítások végrehajtása. Az intézményekkel kötött munkamegosztási megállapodások elkészítésére, ill. a nemzetiségi önkormányzatokkal kötött együttműködési megállapodások felülvizsgálatára, módosítására 2021. évben került sor.

AZ INTEGRÁLT KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZER működtetése szabályszerű. A Bkr. 7. § (1) és (2) bekezdésének előírásainak megfelelően felmérték és megállapították a tevékenységben, gazdálkodásban rejlő kockázatokat, meghatározták az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítése folyamatos nyomon követésének módját.

A KONTROLLTEVÉKENYSÉGEK működtetése szabályszerű volt, biztosította a kockázatok kezelését.

Az Önkormányzat kiadásai terhére vállalt kötelezettségvállalások esetében az Ávr. 55. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a pénzügyi ellenjegyzés a kötelezettségvállalás dokumentumán megtörtént. Ezáltal az Áht. 37. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően meggyőződtek arról, hogy a szabad előirányzat rendelkezésre áll-e, a tervezett kifizetési időpontokban a pénzügyi fedezet biztosított volt-e, és a kötelezettségvállalás nem sérti-e a gazdálkodásra vonatkozó szabályokat.

Az Ávr. 57. § (1) és (3) bekezdéseiben előírtaknak megfelelően a teljesítésigazolás megtörtént. Az érvényesítésre az Ávr. 58. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően került sor, ezáltal megtörtént az összszerszerűségnek, a fedezet meglétének és a megelőző ügymenetben az Áht., az Áhsz és az Ávr., továbbá a belső szabályzatok előírásai betartásának az ellenőrzése. Emiatt a kontrolltevékenységek biztosították a kiadásokkal kapcsolatban a hibák megelőzését és feltárását, a közpénzfelhasználás szabályosságát.

AZ INFORMÁCIÓS ÉS KOMMUNIKÁCIÓS RENDSZER kialakítása és működtetése részben volt szabályszerű. Az Info. tv. 7. § (2) bekezdésének megfelelően alakították ki azokat az eljárási szabályokat, amelyek az Info. tv., valamint az egyéb adat- és titokvédelmi szabályok érvényre juttatásához szükségesek. Az Önkormányzat közzétételi kötelezettségét a saját honlapján teljesíti, mely folyamatos fejlesztés alatt áll.

A MONITORING RENDSZER kialakítása és működtetése szabályszerű volt. Az operatív tevékenységek során megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követést a Bkr. 3. § e) pontjában és a 10. §-ában foglaltaknak megfelelően kialakították, működtették.

Kialakították a szervezeti célok elérését szolgáló feladatok/folyamatok megvalósításának nyomon követését biztosító, illetve azok teljesítésének mérésére alkalmas rendszert a Bkr. 10. § -ának megfelelően a belső kontrollrendszer kézikönyv, valamint külön monitoring stratégia keretében.

A HELYI NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATTAL kapcsolatos feladatok keretében az együttműködésre vonatkozó megállapodást megkötötték, de annak felülvizsgálata 2020. évben elmaradt. A gazdálkodási szabályzatok hatálya 2020. évben kiterjedt a nemzetiségi önkormányzatokra.

III. Az intézkedési tervek megvalósítása

2020. évben 2 vizsgálat igényelt intézkedési terv - készítési kötelezettséget. Az intézkedési tervek valamennyi esetben elkészítésre, és megküldésre kerültek a belső ellenőr részére.

Az intézkedések végrehajtását és nyomon követését utóellenőrzés keretében, és a folyamatos vezetői megbeszélésekkel biztosítják.

Lejárt, végre nem hajtott intézkedések, melyek magas kockázatot jelentenek a belső kontrollrendszer működése szempontjából nem volt, mert valamennyi javaslatához az intézkedések megvalósultak, vagy jelenleg folyamatban vannak.

Az intézkedési tervek alapján végrehajtott intézkedések rövid leírását a Bkr. 47. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartás tartalmazza.

Esztergom, 2021. február 15.

Dr. Batka Brigitta
Belső ellenőr

Belső ellenőrzési nyilvántartás¹

2020. év

Az ellenőrzés azonosítója (Megbízólevél száma)	Az ellenőrzött szervezeti egység megnevezése	Ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés kezdetének és lezárásának időpontja	Az ellenőrzés lefolytatásában részt vett vizsgálatvezető, a belső ellenőr és szakértő neve	Vizsgált időszak	Intézkedési terv készítésének szükségessége igen/nem
1/2020.	Etyek Nagyközség Önkormányzat, valamint Etyeki Polgármesteri Hivatal, Pénzügyi Csoport.	az Önkormányzat 2019-2020. évi költségvetései megalkotásának és végrehajtásának szabályszerűségi ellenőrzése.	2020.05.13.– 2020.06.03.	Dr. Batka Brigitta belső ellenőr (Belső ellenőri regisztrációs szám: 5113657)	2019-2020. év	igen
2/2020.	Etyek Nagyközség Önkormányzat	Az Önkormányzat 2019. évi beszámolójának szabályszerűségi ellenőrzése.	2020.06.03.– 2020.06.23.		2019. év	igen

Nyilatkozat belső ellenőrzési nyilvántartáshoz:

Alulírott Dr. Batka Brigitta belső ellenőr nyilatkozom, hogy a belső ellenőrzési nyilvántartás a 2020. évben elvégzett belső ellenőrzési feladatot tartalmazza.

Készítette:

Dr. Batka Brigitta
Belső ellenőr
(Regisztrációs szám: 5113657)

¹ A Bkr. 50. § (1) bekezdése szerint a belső ellenőrzési vezető köteles nyilvántartást vezetni az elvégzett belső ellenőrzésekről.

INTÉZKEDÉSEK NYILVÁNTARTÁSA

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
sorszám	Ellenőrzés iktatószáma / ellenőrzés azonosítója	Az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egység megnevezése	Az ellenőrzés tárgya (címe)	Intézkedést igénylő megállapítás	Ellenőrzési javaslat	A javaslat alapján előírt intézkedés	A vonatkozó intézkedési terv iktatószáma	A vonatkozó intézkedési terv jóváhagyásának időpontja
1.								
2.								
3.								

9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
Az intézkedés felelőse (beosztás és szervezeti egység)	Az intézkedés végrehajtásának határideje	Módosítás (leírás / NEM)	Az intézkedés teljesítése (dátum / NEM)	Megtett intézkedés rövid leírása	A határidőben végre nem hajtott intézkedések oka	A nem teljesülés kapcsán tett lépések	Megjegyzés

Létszám és erőforrás

1. számú melléklet

Önkormányzat neve: Etyek Nagyközség Önkormányzat	Belső ellenőr közszolgálati jogviszonyban ¹			Saját erőforrás összesen ²			Külső szolgáltató ³			Külső erőforrás összesen ⁴			Erőforrás összesen			Adminisztratív személyzet ⁵		
	terv	tény	betöltött státusz (fő) ⁶	terv	tény	embernap	terv	tény	fő	terv	tény	embernap	terv	tény	státusz (fő)	terv	tény	betöltött státusz (fő)
Helyi önkormányzat (I.+II.)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	31,0	31,0	55,0	31,0	31,0	55,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I. Polgármesteri hivatal összesen							1,0	1,0	31,0	31,0	55,0	31,0	31,0	55,0				
II. Irányított szervek összesen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1. Irányított költségvetési szerv neve/																		
2. Irányított költségvetési szerv neve/																		
3. Irányított költségvetési szerv neve/																		
n. Irányított költségvetési szerv neve/																		

¹ Belső ellenőrzési vezetői, belső ellenőrzési feladatot ellátó személy közszolgálati, közalkalmazotti, szolgálati, igazságügyi alkalmazotti jogviszonyban (a továbbiakban együttesen: közszolgálati jogviszony).

² Közszolgálati jogviszonyban álló belső ellenőrök munkanapjainak száma összesen.

³ Külső szolgáltató megbízása: ideiglenes kapacitás kiegészítés, speciális szakértelen vagy a belső ellenőrzési tevékenység teljeskörű ellátása. Részmunkaidős megbízás esetén törtszámmal, illetve tizedessel kérjük megadni (pl. egy négyórás foglalkoztatott 0,5 fő).

⁴ Külső szolgáltató munkanapjainak száma összesen.

⁵ Pl. titkárnő.

⁶ Ezen melléklet vonatkozásában:

Engedélyezett foglalkoztatási jogviszonyok száma.

Terv státusz: adott év január 1-jén várhatóan hány státusz fog rendelkezésre állni.

Tény státusz: a beszámolás évének utolsó napján, december 31-én hány státusz állt rendelkezésre.

⁷ Ezen melléklet vonatkozásában:

Terv betöltött státusz: adott év január 1-jén várhatóan hány fő belső ellenőr fog dolgozni a szervezetnél.

Tény betöltött státusz: a beszámolás évének utolsó napján, december 31-én hány fő belső ellenőr dolgozott a szervezetnél.

Részmunkaidős foglalkoztatás esetén tört számmal, illetve tizedessel kérjük megadni (pl. egy négyórás foglalkoztatott 0,5 fő).